

som i den Henseende indtager den højeste Rang her hjemme har lagt den Plan, i Overensstemmelse med hvilken Forslaget er stillet. Men de almindelige Betragtninger, der føre til denne Plan, som altsaa Ministeriet har fremmet nu i en Række, og hvis Slutsten nu skulde komme — de almindelige Betragtninger, som maa føre til Anerkendelse af denne Plans Berettigelse i sig selv, forekomme mig ogsaa at ligge for Haanden, for saa vidt de vedkomme mig; og de vedrøre jo særlig mig fra Missionens Side. Jeg antager ikke, at nogen her, fra hvilken Side man end ser paa Sagen, vil betragte den religiøse Paavirkning og Kulturpaavirkning i øvrigt, som bringes gennem Missionen, som andet end et Gode. Ingen her vil mene, at det har været et Fejlskud eller et Onde fra den ideelle Side set, som er bragt Grønlanderne ved Egedes Virksomhed og ved de Mænd, som have fortsat hans Ærning, og det er noget af denne Tradition, vi som en national Opgave fortsætte med at bringe her, hvor der opdages en ny Hedningebefolkning, naar vi sige, at her bør vi i Overensstemmelse med det Kald, som vi i langt over et Aarhundrede, ja henved i to Aarhundreder, have begyndt med, fortsætte og det i samme Aand, naar det kan forudsættes at ske paa en for de paagældendes Bælsked i det hele god Maade. Det er naturligvis det andet Spørgsmaal. Ganske vist, har dette Gode, vi saaledes søge at bringe de paagældende, for dem uheldige materielle Følger, saa er det en anden Sag. Det er jeg, efter den Stilling, jeg har, ikke kompetent til at udtale nogen Mening om fra første Haand; her kan jeg kun danne mig en Mening om paa samme Grundlag som alle andre, men der skal jeg henvise til mine ærede Kollega, Indenrigsministeren, som jeg haaber om dette Punkt særlig vil udtale sig og særlig vil illustrere dette, at der netop ved den Plan, der er lagt, er taget det yderste Hensyn til at fremme den paagældende Stammes materielle Vel; at det netop er for at undgaa, at den decimeres af Sygdom, Hungerstød eller at den synker ned i fuldstændig U selvstændighed, at man søger at bevare den paa den relativt gode Fangstplads, som er der, ved at skaffe den en Mission og Handelen under visse Indskrænkninger, som skal sikre den imod de

onde Følger, som naturligvis Kulturen mange Gange har haft med sig i Følge, og som man vil søge at undgaa her. Det vil for mig være meget beklageligt, om det skulde blive det endelige Resultat, at Rigsdagen skulde nægte dette, og det er mit Haab, at der ved fornøjet Konference om denne Sag med Udvalget inden 3dje Behandling kan fremkomme et Resultat. Naar man her erkender det principielle Spørgsmaals Rigtighed, er nemlig Kvantiteten ikke afgørende; men ogsaa der, tror jeg, at mine ærede Kollega senere vil kunne meddele, at den Bevilling, der er forlangt, vil kunne begrænses meget betydeligt. Jeg skal ikke gaa videre med Hensyn til dette Punkt, men forbeholde min Kollega, Indenrigsministeren, at udtale sig om Handelsens Forhold til denne Bevilling. Jeg skal derpaa gaa over til at omtale Endringsforslag 176, om Nægtelse af Forhøjelse af Medhjælpssummen ved det fgl. Bibliotek med 2,000 Kr., som jeg med den ærede Ordfører for Mindretallet (Scharling) beklager. Det er mig naturligvis fuldstændig klart og en Betragtning, som jeg ganske i Almindelighed kan dele, naar den ærede Ordfører for Flertallet gør gældende. . . . ja, der staar ved Forslaget Udvalget, men er det ikke Udvalgets Flertal? (Ordføreren [H. Holm]: Nej, det er Udvalget) . . . ja, saa beklager jeg, at hele Udvalget har stillet sig paa dette Standpunkt, som er gaaet ud over det fgl. Bibliotek. Jeg er enig i, at naar der er kommet en Lovningslov det ene Aar, er det ikke en Sag, man let gaar til, at rette i den det næste, det bør man kun gøre under en Forudtæning, naar en Kættelse ikke er en Endring paa et nyt Grundlag, men en Kættelse af en Fejltagelse; og det forekommer mig, at det er en Fejltagelse. Jeg vil selv gerne være med til at tage Skylden paa mig for, at det blev Resultatet i Fjor, da denne Lov kom ud, at man nedsatte Medhjælpssummen for det fgl. Bibliotek mere end billigt var i Forhold til, hvad det blev bevilget til Universitetsbiblioteket, og mere end billigt var, naar man ser hen til de nuværende faste Assistentter og de Mænd, der beklæde disse Stillinger, der findes ved det fgl. Bibliotek. En Del af Forhøjelsen af Medhjælpssummen, som da blev vedtagen, skulde bidrage til at skaffe